

Діло

виходить щоденно передполуднем

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ
Львів, Ринок ч. 10. П. пош.
Конто почт. шадя 143322
Адреса для телеграм:
«Діло», Львів.
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рукописи не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно: в краю 450 зод.
За границею:
В Америкі 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 750 ал., Німеччині 750 ал.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехо-
словаччині 30 ч. к., Румунії 15 лей,
Болгарії 750 ал., Австрії
750 ал. — Зміна адреси 1 зод.

В СПРАВІ ОГолошень
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІ
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Не обманюйте себе!

Львів 24. лютого 1927.

В півофіційній варшавській „Гло-
с Правди“ появилася характери-
стична стаття, присвячена україн-
ській проблемі під написом: „По-
зиція незалежності“. Очевидно, в
умовинах теперішньої польської дій-
сності, голос польського офіціоза
не має того далекосяглого значіння,
що відіграв в аналогічній пресі якої-
небудь іншої держави. Та всеж та-
ки є він характеристичний щодо
свого змісту і тенденцій, а газардо-
во-бездумний щодо своїх актуаль-
них висновків.

Наявляючи до наскрізь анархічної
неграмотної анкети „Лєсник-а
Львовск-ого“, якої основним намаган-
ням є приспати сторожкість україн-
ців та довести їх до того, щоби во-
ни відмовились від своїх національ-
них аспірацій, „Гл. Пр.“ пише:

„Приспати сторожкість народу можна на
багато. — А в longue, то утопя. За миску
хочемий міякий нарід не провасть своїх
аспірацій, бо в кожному народі крім сложи-
нних хіба є елементи думачі, златні до
вільної посвяти в користі тих аспірацій.
Ми знаємо про те з власного досвіду. І
вже вони побільшуть, до них належить
вдужка. Пошукуючи за союзом з на-
шим, мусимо розглянути його будучину,
мусимо віднайти те, що зближує нас на
шляху спільного розвитку, а відкинути
брудні відомки природних прав з одної
до другої сторони. Наш союз з українця-
ми, союз чесний, може, отже повстати ли-
ше на одній основі: признання змагань
українського народу до повної, нічим не-
заваної незалежності. І ані на хвилину не
можна сказати, що те змагання укра-
їнців принеємо, що ми тотоні підтримува-
ли їх діяльність в тому напрямку і ще біль-
ше — що тільки тих контрагентів зможі-
мо вважати в принципі чесними, які вистав-
лять той поступат на чолі своєї програми.
Проблема 20-мільйонного народу не може
бути вирішувана під кутом погляду кіль-
кої зростає з мішаним населенням,
то є питання чужого полудневого схо-
дження від Галицької Польщі і Румунії
до Кавказу, то kwestia одного з най-
бідніших країн, шматка нашої частини
та, непомірних підземних скарбів, пита-
ння, що має в своїх руках довгий
український борт. Політичні беручи — то кі-
лька імперіалізму, репрезентованого нині
татами, а члора паратом... З нашого
погляду незалежність України — то без-
печна полуднево-східна гвация, то три-
дцять, який хочемо мати для себе і
якого бажемо всім народам світа. Так
то безлика нашої полуднево-східної
гвациї — кажемо, — бо границя та, та-
ка є, дог наворти не лише для нас,
і для України“.

Протокою до цього „сензаційно-
го виступу „Глос у Правд“ є ан-
тисемітський партація з „Лєс-
ник-а Львовск-ого“, що змагає до
зпання сторожкої уваги україн-
ського громадянства, що шукає
особів і засобів до того, як би
довести до ліквідації україн-
ських національно-політичних аспі-
рацій, як би до українців перетво-
рити в добровільний погній поль-
ської культури, польського еконо-
мічного подвигнення й імперіалі-
стичного розросту.

Слова, повних сили, внутріш-
ньої сили і глибокої широти
„Глос Правди“ протестує проти
едініи і діяльності львівських
гваций (до речі кажучи, своїх
есових“ товаришів), обурюється
визволенням, відсутністю роз-
умного перспективизму, їх полі-
тичним примітивізмом і невиробле-
но — на те, щоби в дальших
монтах, поплававши по шумли-
вих водах бистролетної незалеж-
ської фразеології, повернути до
стану граничного status quo, що
оголошено своїм хитрим і об-
манним незалежницьким фетишем

цію теперішніх границь на полуд-
невім сході сучасної польської дер-
жави.

Теперішні польські державці, ви-
знаючи в принципі українські націо-
нально політичні аспірації, залюбки
вертають з одного боку до вар-
шавської умови з 1920 р., а з дру-
гого в люнатичному сні блукають
шляхами кривавої політичної роман-
тики Ягайлонів. І в тому люнатич-
ному сні, в своїх жагучих мріях
бачать вони незмірні багатства Укра-
їни, ті, що на поверхні землі — і ті,
що їх заздор криють в своїому внутрі-
шньому світі, дивляються розкіш-
ну красу країни і вслухуються в бур-
хливі шуми полудневого моря. І тоді
вони пожадливо витягають руки,
бажаючи завернути русло історії, і
лелечать блідими устами любовні
слова про... незалежність, а одно-
часно твердять, що полуднево-
східна границя „така, як є, має
вальори не лише для нас, але і
для України“. Польські державці,
що в рр. 1919—20 використали на-
шу боротьбу з Московщиною ли-
ше на те, щоби урвати для себе
західно-українські землі, надіються,
що при новому конфлікті їм владсть-
ся пересунути петрифікаційний вал
далі на схід, а може навіть дійти
до того „довгого морського бере-
га“, приблизитися до тих шляхів,
що ведуть у широкі світи.

Виступаючи проти нікчемної об-
луди, вони під сорокатиім строем
псевдонезалежницької фразеології
сховують ще більшу облуду.

Та ми не облудники, не фарисеї,
і тому вважаємо своїм обов'язком
сказати поганеньким відпадкам по-
линялого макіявелізму: Не обманю-
йте себе! Не думайте, що
в потопі солодких слів важко нам
добачити ваші пожадливі руки і
ваші гострі зуби. Коли цікавитеся
Україною, то в першу чергу ціка-
втеся тою, що стогне під вашим
чоботом, а крім того майте на у-
вазі, що українські незалежники не
розділюють України на ту, що
простягається „від границь Польщі
і Румунії по гори Кавказу“, і ту, я-
ку пп. Узембли і Стіпчиківські насиль-
но впливають в прокрустове ложе
„кількох воєвідств з мішаним насе-
ленням“. Тут є така сама Україна,
як там. Вона є одна і неподільна.
І тільки така Україна, воскресши
як незалежна держава, на всьому
просторі українських земель, запо-
чаткує краще завтра Східної Евро-
пи, тільки така Україна забезпе-
чить теж й існування незалежної
Польщі на безспірно польських об-
ластях, тільки така Україна спов-
нить свою політичну, культурну й
економічну місію.

Тому — не обманюйте себе!

Ф. Ф.

Остання дія.

Тишина в соймі. — Остання суперечка: слюсар завінив, коваля по-
вісили. — Скромний бюджет. — Приготування до реваншу.

(Від власного кореспондента.)

Варшава, 21. лютого 1927.

У соймі знову тишина, нудьга сновитася
по пустих коридорах, а віддуки нарад
сенатської бюджетової комісії, включно
з гротесковими пописами марш. Тромп-
чинського в ролі військового знавця, ще
дуже згушують атмосферу безнадії.
І хтоб це подумав, що ця мирна
тепла водичка рівно тиждень тому була
ще спіненим океаном, який погрожував
навіть порвати греблі, нанесені торішньою
травневою хуртовиною! І як тут на тому
спокійному бездушному обличчі шукати
маски, яка швидко — ледве за кілька
тижнів — злетить геть і відкриве знову
їдну ненависти прожерті і скаженим гні-
вом викридені риси!

А проте нежя найменшого сумніву, що
нинішня тишина є л-ше тишиною перед
бурею, великою бурею, яка прийде неми-
нучо і яка струсіє нинішнім соймом —
в останнє. При цій нагоді автор оцих
редків не може відмовити собі прихоти
пригадати одно своє „пророчтво“, яке
до цього часу на цілій лінії сповнилося.
Кілька місяців тому, ще перед відкриттям
бюджетової сесії писав він про тимчасове
перемир'я між соймом та урядом, яке
скінчиться аж тоді, коли розмова зійде
на зовсім інші теми, ніж бюджет. Уже
нині, осени з комісійних нарад над бюдже-
товою провізирією на перше чвертьріччя
ц. р. стало ясно, що сойм не робитиме
я і з справи бюджету на 1927/8 рік каменів
преткновень. Так і сталося. Сяканий
а двохижненим опізненням у половині
листопада сойм ухвалив бюджет у приспі-
шеному темпі, вволюючи волю 25-ої ст.
польської конституції, яка дуже докладно
визначає терміни процедури прийняття
бюджету. Всі ті колоточки, якими в міжчасі
обдаровували себе взаємно сойм і уряд,
були лише випахом не так потреби як
щиринки. Були лише маніпуляції і ганяло-

ченням із відомим згорі мирним вислідом.
Зрештою, у гострішому тоні вибухла су-
перечка єдиний лише раз, саме тиждень
тому, напередодні третього читання бю-
джетового прелімінаря.

Як усі попередні, так і ця суперечка за-
кінчилася мирно, себто — прийняттям бю-
джету. Сойм цим разом справді не бажав
собі її і був стороною нападеною. Але ж
і образа, яку цілком несподівано наніс
соймові п. Бартель своєю останньою не-
фортуною промовою, не була варта
образу аж до „останніх консеквенцій“.
Зрештою, коштувала вона уряд і так до-
сить дорого: п. Складковський завдячує
йому втрату мільона сто тисяч зі свого
диспозиційного фонду, п. Мейштович роз-
ставля з „правничою Радою“, п. Медзін-
ський ще цілу будучу боротьбу за свій
почтовий портфель, а п. Сокаль титул
„уповноваженого міністра“. Не дивлячись
що побачивши такий чудотворний ефект
з своєї промови у соймі та в додатку не
добившись безпосередньо після неї по-
бачення зі своїм шефом у Бельведері,
п. Бартель — захворів і хворів по ниніш-
ній день, а його фігурка у „Вертепі“
„Варшавського Цирюлика“ співає меланхо-
лічно на нуту: „Dzień deszczowy i ponury“.
„Jeszcze kilka takich móg, a zobaczę miasto
Lwów...“ Жаль, що ні один із названих
трех міністрів не має на нижчих ступе-
нях своєї кар'єри ковальської професії,
так, як нинішній віцепрем'єр слюсарську,
бо тоді можна би справедливо пригадати
пословицю, що „слюсар завінив, а коваля
повісили“.

Але й гнівний жест сойму, счеркаючого
в останній момент низку пропозиційних у-
рядом бюджетових поправок, у реальних
наслідках теж не такий страшний: адже
„Епока“ зразу таки „доїдалася з досто-
вірною джерела“, що „уряд не задуває
попашити праці в айлянках, легковажно

перекреслених соймом“. Отже і мініст-
вству справ найде завжди потрібні йому
гроші на „диспозиційні“ цілі і міністр
справедливості пошукає собі перне якусь
нову прибічку Раду, яка заступила би йому
несимпатичних юристів з вул. Вейської,
і міністр почт і телеграфів зіпреться на
декреті президента про створення його
міністерства, декрету, якого чейже поки-
ше ще не провалено (теж потіха), ну й
Женева теж либонь не буде потрібувати
сипати попелу на голову з приводу візду
постійного польського делегата при Сою-
зі Народів. Відома річ, що гроші завжди
мусять бути на те, чого бажав собі справ-
жній володар держави, тим більше, коли
ця держава в офіційному своєму бю-
джеті дозволяє собі на головокружні су-
ми 1,986,015,827 зод. по стороні прибутків
і 1,982,079,038 зод. по стороні видатків.
(Мимходом кажучи, ці суми нагадують
політику кримінальників, які не хотять ля-
кати публіки окрулою цифрою нпр.
„50“ і винисують ціну на крам за виста-
вочним вікном: „лише 47 зод. 95 сот. Лєж
би так польський уряд чи сойм відважи-
вся би устійнити бюджет на 2 мільярди
богато скромніше звучить — 1 мільярд
900 і т. д.)

Сойм ухвалив великанський бюджет, у
хвалити його й сенат, який лише во ім'я
свого престижу асидить туди свої „по-
правки“. Ці поправки прийме або відкине
сойм і вся історія з бюджетом готова. У
класично збудованій драмі „Сойм і Уряд“
була ця історія лише кількома явами і
II дії, яку можна би назвати „перемир'ям“,
У I дії уряд увесь час атакував сойм,
зіпхнувши його до ролі послухного вико-
навця „державних необхідностей“ у род-
бюджету „а“, що він робив й у дії II; за-
те дії III потрібна соймові для „реваншу“
і спроби реваншу він не зречеться. В його
ім'я він вислухував усі прикросі, включно
з останніми від пана Бартеля. Але сво-
го слова він ще не зрікся і саме те-
пер збирається його сказати.

Він рішив не гаяти ані одного дня. І то-
му теж 14. лютого відбулося голосування
над бюджетом, а вже на 15-го на лоб на
шню п. Гломбінський скликав конституційну
комісію, з порядком дня: „Дальша дис-
кусія над проектами зміни виборчої ор-
данації“.

„Ось-де собака зарита!“ Ось-де саме
основа під диспозицію до третьої дії, я-
ка, на нашу думку, буде теж остан-
ньою у трагедії нинішнього сойму, і я-
кій тому слід завтра ближче приглянутися.
І. Кедрич.

Українці в Бельгії.

„Українська Громада“ в Лєжі.

Недоля і невдавні відносини в Рідно-
му Краю примушують синів поневоленої
нації шукати захисту на чужині по широ-
кому світі. Мало вже закутків на шлюму
світі, де не було би скитальців-українців.
Зрошують вони своїм потом піски Сагари
на службі в чужинських „легіях“. Недо-
ступні, темні праліси бельгійського Конга
розносять тужливу пісню синів українсько-
го степу. В чужій службі проходять попри-
відки піраміди Египту, як офіцери, інстру-
тори армії і гвардіїшні прапорці у царя
країни сіннього Ніла — скельної Абіссинії,
а навіть індійські джунглі стали полем пра-
ці і тимчасовим захистом для української
скитальцї.

До числа українських еміграційних гур-
тів вступила нова громада, а саме утво-
рена в листопаді 1926 р. „Українська Гро-
мада міста Лєжу і його околиць“. Емігра-
ційне життя в Лєжі, як і в цілій Бельгії,
почалося далеко скорше і теперішні наші
Громада мала попередників. Головою
давніше заснована „Українська Громада“
в Буокселі розвивалася була гарну діяль-
ність, видуючи постійно бюлетені у фран-
цузькій мові про наше політичне положен-
ня в краю та інформації про українську
справу взагалі. З програмою об'єднання
всіх українців у спільному організаційному
житті, взаємної допомоги і поширення на-

Редакція з усіх сил старалася
тежко виявлятися із вложеного
себе обов'язку. В кожному з
були, крім статей і дописів, кра-
нські твори в оригіналі, але не
никою. Розуміється, на чолі
стояв Шевченко. Із нього так
руковано: Катерину, Того
Наймичку, Неопітів і ін. а
Освенницький (Павло Кат-
драматизував Шевченкову
нину": *Kataryna Samylova*
diach. Za Szewczenko
wij. Взагалі Шевченко
рольмод для спіробітника
". Який б дописував із
У. писав про автора *Kobzar*
нигоди виходу прощ про Ш

правних заохочень і постанов про обмеження прав української мови в школах і вносинах з самоуправними місцями урядом і установами.

Якщо українська м. Львова домагається, щоб громадянство і родичі (аналогічно, як у початках школи ім. Шашкевича) користувалися в боготбі за додою школи ім. Шашкевича також і повною дорожю і вносили скору до кваліфікації, а коли це не допоможе, то до міністерства, а відтак до Адміністративного Трибуналу.

Пам'ятайте, що всякі збірки на нагробник на могилі І. Франка треба посилати до Центробанку (Львів, Ринок ч. 10. І. пов.) на шалитчу книжечку ч. 7910.

ВІСЛУКИ ОНА.

Муза і Мамона.

Загалом втерлося переконання, що людина напівбогом, себто артисти всієї мистецтва і шерсти, не приважують ваги до мамони, хоч вона часто приважується до них як пач. Я сам був тієї думки, а наочні претенсії на божу іскру, збуваються легкодушно грошей хоч серце керувалося потайки від людського ока.

Але життя — найліпший учитель. Не питає, не дає двійок, а вчить, як ніхто другий.

Мій приятель Львонко перший звернув мені увагу, що відносини артистів до грошей не є такі, як я собі думав. Наш щільний приятель — Янко, що був вічно розсипаний і раз навіть випив нафту замість вина, докладно записував собі довідки з даними і одного дня забрав Львонка коня, вкислившись йому з записника, коли і кілька записників. А прещінь був це непересічний малай, який часто перебував у засадах районів творчості і натхнення.

Чим довше я жив, тим більше збирав доказів на цю обставину, так що й сам не трігав аспірацій на підмариний лет, перестав стидатися вираховування і любови до гроша.

Чи думаєте, Шановні читачі, що бодячий Терпсіхора, богиня музики, згуртувала біля себе любимиці, нехалчивних на гріш, неврахованих аж до перерахування, тільки задіялих у далечині зорину, де світляти яким саялом слава безсмертності?

Ні! І ця артистична порода так само, як може й більше, любить давнину і щелепачку монету, не забуваючи при цьому про чужу вдячність суспільності супроти них.

Ченка пера барона Б. талі — в самих суперлативах. Баталія признавав, правда, гайдамаччини ідейні мотиви, але додавав: „zachodzi tu jednak ta okolizność, że walka ta została podnieconą podstępami carysty i w jej interesie, a powtóre, że ohydnie była prowadzona“ („Tatlas Szweczenko“, ст. 7). Революційний париский дописувач „Słoto“ (1, 152) писав на це: „Zbrodnia w życiu jednostek enotą jest częstokroć w życiu społeczeństw, a zemsta, uczucie niezłachetne w człowieku — w duszy narodu jest tylko wyrokiem zawlezione jutro na zbrodnię dzisiejszą“.

З інших українських авторів передрукувало „Słoto“ кілька поезій Федьковича, Квитчину „Марусю“ і Вовчкову „Інститутку“ й „Чари“.

З польської сторони умістив Т. Ленартович „Krim Geraf“ (по українськи), а особливо зацікавився „Słoto-ом“ соловий України, Богдан Залеський. В „Słoto-і“ друкувалися його поезії: „Mogilla Tarasowa“ і „Zolotarenska w Warszawie“, Залеський відповідав редакторові „Słota“, Свенцішському:

„Szczęść Boże! Życzę z rzewnym współczuciem — przywilejem słychać słów błogosławie na powołanie. Ja nie wiesz „słoda“ — jam brat wasz, brat ięśli nie rodzony, to przyrodni po matce, którą nie mniej od was miłuję. Ruś — toż moja matczyzna... Duszą i sercem, Panowie, jestem przy Was, z rozjemcami tam akrańskimi w Galicji... strzeż Boże od kusiciela moskiewskiego, — co usiłuje wciągnąć wasze was z bractwa Jachnicka“ (1, ст. 178—180).

Суспільність не розчаровує їх у цьому напрямі. Якщо вони зовуть прихилити колі на рідний світлий, то вона зі шкери вискакує. Заповнює салі собою, а каси грішми, алаштує овалі з цвітими і тоємтінть за найменший продух підчас виступу.

Любимі Терпсіхори приймають це все, як саморозуміле, а гіпер-американську рекламу вважають славою вибіткою фактичного стану. Стопятидесять доларів за один вечір у нашій бідній країні для них смішно мало, хочби вони як крапля води скидалися на св. Тересу чи іншого божественного а безсребренного музика.

Воістину кажу вам: Нема тепер арти-

стів, які не люблять гроші, а неправдиво переконання про їх непрахованість датується ще дубонь з тих часів, коли співакам не платили на лицарських бенкетах, тільки кидали... золоті ланцюхи та перстені, а малайя удержували великі пани, дозволяючи їм робити довгі на... панський рахунок.

Але ці часи безповоротно минули і нині нема вже артистів, якіб, дивлячись одним оком у вічність, не глипали другим на мішок з грішми.

Хіба ще... але ні! Цих артистів я ще не підглядав і про них нічого певного скласти не можу: люблять вони гріші чи ні. Мова тут про артистів — політиків.

Galaktion Chinka.

Уряд і самоврядні закони.

Уряд за т. зв. малим законом. — Чотири курії для Галичини. — Голосування. — Комісія не прийняла до вдома заяви уряду. — Розв'язання союму?

Варшава, 23. лютого 1927.

На нинішній засіданні соймової адміністративної комісії представник уряду дир. Вайсброт відчитав заяву уряду у справі самоврядних законів. З заяви виходить, що уряд не вірить, аби сойм на прикінці своєї каденції умів погодити основні і тривалі самоврядні справи, тому уряд не приймає за основу проектів самоврядних законів, ухвалених комісією, тим більше, що ті проекти починають зовсім справу введення воєвдського самоврядування, а уряд зміряє до таких самоврядних законів, які цілком і одностайно обіймали би усі питання тієї ділячки. При цьому, змірюючи до тієї санації, уряд заявляє, що стоїть на ґрунті т. зв. малого самоврядного закону, зголошеного послами, самособою з деякими застереженнями, з яких найважливіші торкаються Галичини. А саме у Галичині уряд заявляє, що за здержанням обов'язуючих в тім краю галицьких законів з тим, що в Східній Галичині маєтеся до системи трьох курій ввести четверту курію, яку установлено розпорядком польської ліквідаційної комісії у Кракові.

Над повсюдною заявою уряду вивалялася дошка дискусії. Пос. Яворський (ППС) збивав закиди уряду проти проектів самоврядних законів і домагався введення демократичного вибору права. Скамдалом є урядова пропозиція, щоб у Галичині перевести куріальні вибори. ППС спротивлявся всьому спробам уряду введення куріальної системи. Пос. Прагер (ППС) протестував проти незгоди з конституційною становища уряду. Уряд не має права відмовити соймові співпраці над проектами законів. Ставить внесення, щоб не прийняти до відома заяву уряду. П. Козловський (ЗЛН) спротивлявся, щоб уряд опрацьовував самоврядні закони під кутом воєвдського самоврядування, до якого ЗЛН займає наразі негативне становище. Наміри уряду щодо громадських виборів у Галичині не вимагають законного трактування.

V.

Одначе „Słoto“ не знайшло зацікавлення ані серед поляків, ані в галицьких українців. Дописували до нього крім з Парижа, ще і з Києва, звідки жалувалися на московські утиски проти українського слова. Сама редакція гостро виступала проти галицького москвофільства, бо саме тоді „Слово“ стало явно москвофільським і тоді вийшла брошура: „В алін час...“ Правда, редакції „Dziennik-a Literack-ogo“, „Czas-y“ і „Gazet-a Narodow-oi“ прихильно поставилися до думки видавати „Słoto“, але ж забракло видавничтву читачів, чи то пренумераторів. Уся редакція працювала даром, бо пренумерата не покривала коштів друку... „ogół obywatelski pozostał obojętny“. Редакція обіщала продовжувати „Słoto“, коли найдеться хоч 300 передплатників. Тай вони не знайшлися і „Słoto“ закінчило своє життя на 4-ім зошиті:

І українці байдуже поставилися до цього видавничтва. Редакція скаржилася, що „Rusini, z natury samej nieufni, zgola niczem nie wierzą, co tylko czynią ala nich Polacy“, думаючи, що то „sidda zastawione na Ruś i zgaby jej przagnac“ (11, 172). А далі наводила редакція уривки листу якогось українця: „А правду мовлячи, я і з „Słota“ хісна не сподіюся... Та Бог знає... коли що зробите — спасибі; а ні, то ми наперед о тім знали“.

11, 174).

Робити можливий порівняння із сучасністю — може кожний читач!

сті, які не люблять гроші, а неправдиво переконання про їх непрахованість датується ще дубонь з тих часів, коли співакам не платили на лицарських бенкетах, тільки кидали... золоті ланцюхи та перстені, а малайя удержували великі пани, дозволяючи їм робити довгі на... панський рахунок.

Але ці часи безповоротно минули і нині нема вже артистів, якіб, дивлячись одним оком у вічність, не глипали другим на мішок з грішми.

Хіба ще... але ні! Цих артистів я ще не підглядав і про них нічого певного скласти не можу: люблять вони гріші чи ні. Мова тут про артистів — політиків.

Galaktion Chinka.

COUE KAJE:

З дня на день є мені ліпше.

Фактично є мені ліпше
з дня на день, відколи беру
шоденно

Biomalz

У всіх апітках
і дрогуеріях.

Рациональне
відживлювання організму.

Штука раціонального відживлювання дітей у тім, щоб доповнити до дітотого організму відповідну кількість необхідної поживи, та щоб організм міг направду використати її. Часто страждають дітей, хоча й досить їдять, не виглядають добре, часто хворють, є слабо відпорні на всі інфекції, перестуду то-що. Не є правильно силувати такі діти до їди, бо вони або ще більше знеохочуються до їди, або дуже товстіють і ще менше надержують шкідливі зовнішні впливи.

Таким дітям, крім поживи, треба забезпечити також корисні фізичні впливи: сон, свіжий повітря і т. д. Однак у численних випадках, шкідлива поправа приходить після ажivanja дитини середників, які мають у собі рідину, але потрібні для здротля складники, не витворюють поклада товщу, а зате починаються до здротного вигляду, ядерності форми і змінення м'язів.

Найцінніший дієтичний препарат це „Biomalz“ признаний лікарями за найуспішніший середник і для дітей, і для дорослих, яким додає сил при анемії, загальній обесиленню, реконвалесценції, фізичній і духовній праці. Для спортовців або при змаганнях „Biomalz“ є знаменитим зміцнюющим середником. У старості стримує упадок сил, для кормильців є просто необхідним для охорони важких складників їх власного організму а також для перелачі їх дитини.

Свіжий, природний і приємний смак і запах рішають про те, що „Biomalz“ стає швидко улюбленим додатком до звичайної поживи.

Цей препарат, легко стовийний, можуть уживати на-іть особи, з вражливим і ослабленим шлунком. Зокрема діти, що завдяки неохотному інстинктові воліють прості, а цінні віджачі середників, ніж усштучні причинилися найбільше до великої популярності „Biomalz-y“ у всіх верствах людности. Вагою загадаї також, що ду-є приступна ціна, завдяки масовому виробові препарату, дає змогу навіть незможним сферам купувати його. Найуспішніше є заживання „Biomalz-y“ без спеціального приладжування (3—6 ложок) денно (кавових) для дітей, столових для дорослих. Можна його очевидно додавати також до молока, кави, чаю і т. п.

громадських рад у західних (польських) повітах львівського воєводства. Ці вибори мають бути переведені на основі дотеперішньої виб. оцінки, з тим, що до існуючих з курій буде додана четверта, яка дасть право голосування всім тим, що не мали того права в інших з курій. У голосуванні візьмуть участь також жінки. Розпорядок у цій справі буде оголошений в найближчих днях.

Куріальні вибори до громад у західних повітах львівського воєводства.

Варшава, 23. лютого 1927.

Міново вчутт. сплав приготував розпорядок у справі переведення виборів до

Довкола революції в Китаю.

Лондон, 23. лютого 1927.

Таймс" довідуються з Гонг Конгу, що голова кватир кантонських військ оголосив, немовби військового губернатора провінції Юа Нань покинули його піддані, бо вони задумують прилучитися до армії пелудневої. Потвердження цієї вістки нема.

Військовий губ. Шантунгу ген. Чанг Танг Чан займає Нанкін і обняв владу над тим містом на основі порозуміння з Сун Суан Фенгом. Війська ген. Фенг Тіна перей-

муть сторожу над залізницею на полудне від Нанкіну, що дозволить північній армії в силі 32.000 людей перенестися скоро до Шангаю і взяти участь в обороні того міста. Все кажує на те, що Сун Суан Фенг перестав бути паном військової ситуації.

Париж, 23. лютого 1927.

Часопис повідомляють, що Бріан віз був з англійським амбасадором нараду в справі положення в Китаю.

Польща і Соціалістичний Інтернаціонал.

Характеристика внутрішнього положення Польщі.

Париж, 20. лютого 1927.

На засіданні II. Соціалістичного Інтернаціоналу, що радий тут 12. і 13. ц. м., польський соціаліст Недзівковський й осятак заснував внутрішнє положення Польщі Помилкою булоб називати теперішнє політичне положення Польщі фашизмом. Жисмо під домінуючим впливом одної особи: марш. Пілсудського, при збереженні конституційних форм (?). Правлячі групи такі частини інтелгенції, дрібної буржуазії, кілька частин власних великої посиди і селян. Свого роду радикальна романтика, яка не може упоратися з дійсністю. Крім того є справжній фашизм (також великої Польщі). Правлячі групи не мають янї доктрини, янї програми, піляючи далі до будучини. Теперішній стан не може довго тривати. Скінчиться перемогою або справжнього фашизму або перемогою демократії. Положення II. С. велим тяжке. Партія не може розвинути, щоб за-

тріюмфував „Обаєполь“ (обуз великої Польщі). Вона мусить звернути розанток події у напрямі демократії. Вона однію сила демократичної опозиції (?). Трагедійний переверт розчарував сподівання демократів. Створив у Польщі зовсім своєрідний стан. Даліше пос. Недзівковський сказав між іншим, що у Східній Європі легалізація комунізму є koniecznością. Щоб тоді можна було відокремити військову шпільоажу від соціального руху.

На тому самому засіданні делегат Осні Беззьяко (українець) запропонував проти арештування білоруських посів у Польщі і проти переслідування нинішньої влади.

Загалом Польща на цьому міжнародному зборі була в тяжкому соціалістичному Пераній текст маніфесту до соціалістичних країв у розділі, який звертається до фашизму, називав Польщу лежачою, нині і Литву також. Щойно пос. який уряд є фашистський. Щойно пос. Діямандові (якого енергично піддержували німці) величав, що Польща кері валася переперти, що Польща скреслено з осудженого ряду фашистських держав.

НОВИНКИ.

— **Конфіскація.** У вчорашньому числі „Діла“ містився конфіскації три місяці пені до вироку статті п. 3. У винятковому положенні. Це 16-та чергова конфіскація нашого органу в цьому році.

— **Арештування.** „Рада“ повідомляє, що поліція арештувала в Станіславові студ. Богдана Терлецького. Крім того передано там 4-годинний трус у п-ад Закарпатських.

— **Особисті сітки.** Наш співак Михайло Голубський, який виступав в останній оперній сезоні в Одесі та Києві, приїхав до Львова. Він має дати низку гостинних виступів в опері львівській, варшавській, віленській і букарештській.

— **Хліб і вода.** Польська преса реєструє залюбки всі напади, збори й інші збіговща наших хлібоїдів, що проткають себе шумом. У українському Народнім Союзі. Так читали ми недавно про велику депутацію „хлібоїдів“ у станіславського воєводи Корска, яку вона предпала меморіал і просила підмоги. Пізніше була депутація „хлібоїдів“ також у воєводи тернопільського — з тою самою метою. А на днях читали ми про два „хлібоїдів“ віча в Скілщині, на яких виступав „ославлений“ Якевич зі Стоні, де промовляв також делегат пентр, ком. тету УНС зі Станіславова. Віча на яких були нібито і наші священники. Вчителі, закінчилися укладенням львівської до польської держави і різних домагаюч. у господарській діяльності. Наше громадянство на місцях повинно звернути пильнішу увагу на всі заходи „хлібоїдів“ і їм по силам протидіяти.

— **З нашого культ. руху на чужині.** 11-го п. м. відбулося у Східній Інституті у Варшаві відкриття українського відділу інституційного лекційо п. Л. Лукасенка на тему: „Характеристика окремих шовних української мови“. Крім лектури української мови, на Східному Інституті має бути лектура історії й географії України, яку прочесть проф. В. Заїкинон та лектура літератури. При Інституті, який має характер науково-дослідний, існують такі відділи: турецький, перський, китайсько-маньчжурський, японський, український, білоуський, латвійсько-литовський, кавказький, та фінсько-угорський. Предметами студії є мова, література, історія, географія, положення соціальне господарче та політичне цих країн. В українській Науковій Інституті у Берліні мав дня 25 го п. м. викладач д-р Костя Хвощин „Про значення Спінози у розвитку філософської думки“.

— **Українська.** В „Prager Presse“ з 22. п. м. поміщена стаття Максима Гехтера з. 3. „Година з Брандесом“.

— **Тяжкі пригоди львівських діячів.** Найдено вчора на вулиці невідомо чийому 18-літню, отроку, без паперів, з одним ключиком від готельної кімнати. — 14-літня львівська дівчинка Пономієнка, дочка купця, яка щезла з дому кілька тижнів тому, написала до родичів листа із сенсативним змістом: в саме, що хрестився у г-хатолишній церкві, ніхтати в безпечній місці і прохав її не шукати. Родичі підозрюють, що лист є фальсифікатом, бо згідно із законами не можна змінити віри без метрики, яку мають родичі в себе і без повідомлення дотичної віросповідної громади.

— **Рекордний влом.** На Жовківській істнувала довгі роки читальня ім. Качковського. Останнього тижня приготувалася вона до важкого події: переїзду в нове місце. Коли в неділю з'явилися члени читальні на збори, вони мали в першій жент враження, що попали не туди. Три кімнати читальні були буквально опорожнені вночі: в них не лишилось ні стільця, ні образу. Навіть дві-і шезлонги із завіс. Організований влом бандітів? Ні трохи! Виявилось, що таку чистку зробили деякі члени читальні, оборонці святого твердого знаку, бачучи, що управа читальні не лишилась вже в їх руках. Вони рішили чисто до мексиканському, що читальня є їхньою власністю, коли вони в ній так довго сиділи. Була ще й інша причина цього осьовного випорожнення читальні. Уступаючи касер не мал охоти складати в них рахунки, признавши їх своєю приватною справою, так само як і обстанова читальні. Цього ж самого дня в львівській читальні розклали своє столлярське знаряддя, один із його „твердих“ однодумців столляр Харкавий, не повідомивши про це у правителя хати а виказавшись... дозволом із магістрату. Незвичайно характерною була в цій справі поведінка поліції, яка стверджувала оградлену домівку, заявила, що не хоче мішатись... у внутрішні непорозуміння членів читальні. Адакват цього „твердого“ наїзду на читальню мусів певне в поліції поклажуватись на закон про „охорону лікарів“. Тиждень уже триває боротьба за львівську читальню: двері з ній уже є; на місці „твердих знаків“ тишились покищо тверді знаки у трьох кімнатах очищених зручними політичними підприємцями...

— **Нові польські фортеці.** В Бурштині вбудовано великий дім польського „Сокола“, де найдуть приміщення всі інші польські товариства. Дім ще не викінчений, тому комітет будови закликає польську суспільність до збірок і жертв на довершення будови. При тому подається, що бурштинська Польща має до 3.000 душ, в тому числі 1.500 душ нових поль-

ських колоністів. — В Білій, пов. Тернопіль, кінчиться будова рим.-кат. каплиці і „Дому Людового“.

— **Літературні новини.** Париські „Українські Вісті“ пригадують, що саме минає 50 літ від першої вистави у Парижі поезії письменника та діяча Поль Дериуледа „Гетьман“, з українського життя. Поль Дериулед відомий своїми „Піснями жовіра“, що розходились у свій час у сотках тисяч примірників і відіграли у Франції після Седану роллю аналогічну до „Промов до німецького народу“ Фіхтгофа у Німеччині, після єврейської катастрофи. Драми „Гетьман“ відіграна в державній театрі „Одеон“, згодом у другім „Національній“ йшла 20 разів з чотирма до не сходила з перепутуру. Читавмо із статейки з „Українських Вістей“ І. Боршакі: „Талановита, блискача поезії, а як і тріпотить душа Великого Корнеля“. Ідея батьківщини, відданість, дух самопожертви, любов до рідної країни — ось мотиви драми Дериуледа. „Україна для Дериуледа — це наш Альяс“ — такі були відгуки париської преси на виставу. А в ті часи „Альяс“ був хворо магічним словом у Франції, я аналогія між Україною 7-го віку, що стоїть під польською шляхтою, та Альясом під Прусією могла тільки вийти на користь української справи у французькому суспільстві. Дія „Гетьмана“ (драма в 5 актах) відбувається в 1645 р. на Україні: сюжет її досить фантастичний й мало має в собі історичної та побутової правди. Після нещасного повстання козацький отаман Фроп, його дочка Мікла та її наречений Стенько — інтерновані при дворі польського короля Владислава. Вислані з Січі прибувають до Люблїну, де інтернували козаків, переконують Стеньку тікати й стати на чолі повстання. Так воно й сталося. Й в переможній баталії з поляками Стенько та його наречена загинули. Вся драма написана гарними й длічкими віршами, що мусили робити своє враження на глядачів. Кожної хвилини глядачі чули зі сцени: „Україна стоїть, її нарід катують і плондують“, або: „яке значіння мають мери! Шоб лише свобода жила!“. Коли залишався сцену театру, писав відомий тоді критик Сандей у вухах тобі дзеньть ідею України, повстання українських патріотів проти поляків, і ти не можеш не співчувати цій ідеї!... Таке було, певно, враження в'їх тих десятків тисяч глядачів „Гетьмана“ Поль Дериуледа.

— **Світова всячина.** Париські письменники та кабареетові артисти оснували союз для боротьби з американськими танцями. — У першій половині, що їхав до Тифлісу найшли трупа одного з визначних казакських чекістів. — Шведське міністерство внутрішніх справ видало розпорядок, що „жінки зможуть одержати у Швеції повну шовню тоді, коли до якоїсь праці бракуватиме місцевих людей. — У торговельно-промислових підприємствах Ленінграду підчас ревізії ствердили боак 3 міль. рублів; обвинувачених 20 урядовців. — Гебразький університет у Єрусалимі святкував 250-ліття смерті Спінози, як жидів, наукового академія. — Жидівські робітники в Ромі на Подставині поставили домагання, шоби тамошню бжичню переіменувати в робітничий клуб. — В Японії є мільон жінок, що має постійну працю: 100.000 повозок як лікарки та їх помічниці, 80.000 як учительки, 60.000 у торгівлі, 50.000 як урядовці, 1.000 у журналістиці, більшість служниці та робітниця по фабриках. — Жінка бувшого губернатора Канади м'єс Бінг так звикла до рахування жаб, що керувалась до Англії, затужила за цією музикою. А що англійські жаби не рахують, спровадила собі аж з Канади такі самі співачі жаби як наші. — Англійський учений Міджуд найшов в Африці кістяк діавола, який мав важити 6 тон, а при цьому — чи це що дичного? — мав м'ясо вагою ледви нашого одного пальця.

Всячина.

— **Ворог теплої м'єси.** Румунський суд оштаніме цими днями справу, яка може цікавити всіх аматорів та директорів театру. Одн молодше домагється у Букарешті звороту грошей за купленим місцем, тому, що безпосередно перед ним сидів там на крислі якийсь грубезний добродій, який, природно, місце оگریв. Адакват позиваючого сформував свою скаргу у таким ясним поніпці: „Крісло в театрі не повинно бути оگریване“. Тим більше, коли ця теплота є для когось, як для згаданого молодця, сильно шкідлива. Коли суд признасть цьому принципі рацію, у кінах зчиниться революція! Люди, що приходять на слідуочі сеанси, зможуть кожної хвилини домагтись звороту грошей за вступ. Або підприємці кім, а може й театрів, будуть приневолені ставити під крисла морозенці. У нас, на шість, глядачі в театр могли би хіба домагтись звороту грошей за місця занадто холодні.

— **Чудак і практик.** Англійська королева — як пишуть — підчас останніх своїх відвідів льондонського університету в одній салі антришила з дивом очі. Шож там трапилось такого, шоби королева найбільше холоднокровного народу могла прилюдно здивуватись? Професори представили їй на однім крислі мерця, премієного в мумію, викладеного в Сердині як матрац. Це був містер Бентам, що помер річно рік тому і записав усе майно університетові. А його умова була така: шоб його амузівають і в такому виді він буде присутній на всіх важливіших зборах професорів. Льондонські професори подумали і рішили, шоб треба виконати волю шедрого покійника, бо... він записав таку добру суму університетові.

— **Мадярська Монна Ванна.** У Будапешті героїною дня стала дама, яка від довгого часу була скрізь сама, ніде не скидаючи пегарного футра; ні в каварнях, ні в театрах. Заки Дон-Жуан захоплений її таємною потягою встиг дізнатись: хто вона? — поліція розяснила справу. Крамниця з футрачч наложила секвестр на футро дами, а інші крамниці теж згодили свої рахунки за незаплатені нею сукні. Одначе дама таки футро не дала. Виявилось, шоб це єдиний одяг, який вона має на собі, бо всі сукні, які брала на борг, негайно перепродавала. Мабуть і білля, аж до сорочок включно. Пішла до „холодної“ в футро; але там у самім футрі таки за холодно.

ОПОВІСТКИ.

На „Рідну Школу“ зложили: Впов. Анна Остапчук, Львів 20 зол. замість, ніця в першу річницю смерті мужа. Хор Успенської Церкви у Львові 15 зол. як гонорар за відспівання панашки по бл. п. Іванові Коссакомі. Жертводавцем складає щирі подяку Головна Управа Рідної Школи. 1576 1-1

Т-ва „Українська Бесіда“ і „Українська Захоронка“ у Львові улаштувають в суботу 26. лютого 1927 в саялах „Бесіди“ вечірній з танцями, на які Вп Членів з Родинами запрошується. Початок о 9. годині вечером. 1580 1-1

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ІДЕАЛЬНА ПАСТА до зубів КРЕМ ПЕРЛОВИЙ Ігнатій Львів. 956 73-7

РІПЛЮ кількаморгове господарство. Бажані добрі будинки. Зголошення слати на адресу: Осип Кинашевич. Босирі, п. Кошубиньчичи. 1566 3-3

ХТО мав би яку відомість про Михайла Хацевича з Новиці пов. Калуш, котрий як жовір 9-го п. п. анстр. армії вийшов в 1914 р. зі Стрия на російський фронт і попав в полон, згодить довести негайно його жєні Корнелі Хацевич з Новиці п. Калуш. 1536 2-3

ЕЛЕГАНТ своєрідна і найліпша паста до обуви — жадайте все і всюди. 1481а 6-10

ПРОДАМО 30 соттарів ягідно, першої якості в ціні д 30- зол. 1000 Горлиць. Кооп. „Єдність“, Висова к. Горлиць. 1572 2-3

МОЛОДА, інтелігентна, господарна донька священника, жінка урядника, бездітна розвідка, поймає негайно управу домо у священника відця або беззачинного. Зголошення Олеса Рудницька, Чортків, Вигнанка долішна, Середня і 80. 1570 2-2

НОВІ НОТИ на фортеп'ян: В. Безкоровийний: 1. „Соната“ D-dur ч. 3. — 2. „Думка“ G-moll. 3. „В гаю зеленім“. 1574 1-5

ВСЯКОГО роду вудженні свіжі і дешіві поручає склеп К. Шили, вул. Краківська 26 (майже напроти Преображенської церкви). Обслуга солідна. Для кооператив і забавних комітетів значний опуст. 1578 1-1

ОТРИБНО негайно кількох хлопців на практику до механічного ремесла. Ю. Ломага, Сіпкевича 9. 1581 1-3

Звідомлення Дня. 19. II. 1927

Промислове Заведення Йосифа Журавського Львів, вул. на Блонс ч. 12. :: Тел. 26-44 :: урухомив

ВІДДІЛ ДЛЯ ВИРОБУ МУШТАРДИ

яку поручає в добірній якості. Солідних агентів пошукується. 1-2

1579

РІЛЬНИКАМ І РІЛЬНИЧИМ КРУЖКАМ

доставляє вагоново і деталічно:

ТОМАСИНУ СУПЕРФОСФАТИ — кістяні і мінеральні, **ПОТАСОВУ СІЛЬ** — хрест, **КАІНІТ**, **АЗОТІЯК** — мелений і гранульований, **СІРЧАН АМОНУ**, **АМОНОВУ САЛІТРУ**, **ВАПНЯНУ САЛІТРУ**, **ВАПНО** — палене — мелене, **УСПУЛЮН** — першорядну пасину запару, **ЗЕЛІО** — зерно і паста, **НОСИФ КАРРАХ** — Львів, Косаюшки ч. 18.

1456 3-10

одинокі певні середники проти мишей і щурів.

ЧЕКОЛЯДА „ОПТИМА“
1473 найліпша 11-2

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Спеціаліст недуг пегінів, сарца 1458 і жолудка 15-20

Д-р ФЕЛІКС ГАН
Львів, Городецька 46. Тел. 834.
Переселення Рентгеном.

Найуспішнішим средством усмиряющим

РЕВМАТИЗМ
ЛОМАННЯ, БІЛЬ ГОЛОВИ І ЗУБІВ
є випарований 30 літ

НАГОРОДЖЕНИЙ МЕДАЛЯМИ.

ЛЕКАРКА І АПТЕКА У ТЕРНОПІЛІ

ДО НАБУТТЯ ВСЮДИ

ВІСЬ: ГОЛОВНИЙ СКЛАД ВІСЬКОВ

АПТЕКА МІКОЛАША
Львів.

515 Лікар нервових недуг 4-
Д-р Едвард Гріффель
секундар заг. шп. у Львові орд. від 3-
Львів, вул. Пекловська ч. 3.

Кони. Торговельні Курси дир. п. Рутковського, Львів, Зібікєвичів 41, приймає вписи на піврічні курси ривіш і нечирі. Польська стенографія і в чужих мовах, писання на машинах. Мови: французька, іспанська, італійська, англійська, німецька, російська. Викладача мова польська, для заміснених кореспондентів. Вписи щоденно від 10-1 і від 5-9 веч. 1561 2-2

Звідомлення.

Останнім подією ласкаво до відома, шоб з дням 15. лютого п. р. обіця в упину „Французької Реставрації“ площі **Марійська 5**, і по закінченню першорядних кулінарних сил, поручаю виготовити обід з 3 х накіт в тім доі до вибору 1-го, ярські обід з 3 накіт 1-го, вечірні масні і ярські при концерті самої нової музики. Ціни о 20 проц. знижкою. Приймається абонамент. О численні наділи просить **Функельштайн**.

Курс співу зорального і індивідуального, одиноким, розпочне 5-марта усад парохіальний в Лосіках п. Бережани і приймає писменні заголошення на поступних услугах. 1567 3-3